

1305 19. Marts 1897: 1. Beh. af Lovf. om Tilvejebr. af Jordlodder for Landarbejdere. 1306

faa vil dette Gode vistnok være i høj Grad problematiff.

Det ærede 5te Medlem for Kjøbenhavn (Knudsen) udtaler sig jo meget gerne om Landbosforhold og Landarbejderforhold. Det er kun heldigt, at man mærker gennem hans Udtalelser, at han er ret ukendt med de Forhold, han taler om, og det var han ogsaa i Gaar, idet han sagde, at det større Landbrugs Arbejdsgivere ventede gennem denne Lov, at faa en billigere Arbejds-kraft, end de hidtil have haft. Der maa jeg paa det bestemteste modstige det ærede Medlem. Der vil aldeles ikke kunne være Tale om, at man vil kunne faa en billigere Arbejds-kraft gennem denne ny Klasse Medmennesker, man stifter; tværtimod Loven vil bidrage til at hæve Arbejds-lønnen paa Landet, idet disse Mennesker, som have deres Indtægt paa anden Maade eller tilbøls paa anden Maade end gennem Arbejde for andre, ville for at yde deres Hjælp til andre stille For-dringer, og disse Fordringer ville være større end de Fordringer, der stilles nu af dem, der udelukkende ere henviste til at søge deres Arbejde hos andre. Jeg mener derfor, at denne Klasse Husmænd, der dannes, kun til Tider vil gaa paa Arbejde hos andre Ar-bejdsgivere, og naar de gaa paa Arbejde, ville de vide at forlange en saa høj Be-taling for det Arbejde, de skulle yde, at det vil forøge Arbejds-lønnen, snarere end det vil gøre den billigere for Arbejdsgiverne paa Landet. Jeg fremhæver ikke dette, fordi jeg vil misunde Landarbejderne, at de mu-ligvis kunne faa en højere Betaling og gaa fremad i Arbejds-løn; men naar det ærede Medlem har bragt en saadan Ytring frem, som han bragte frem i Gaar, maa jeg paa det bestemteste modstige, at Loven vil faa den Birtning.

Saaledes som Lovforslaget er formet, at Staten skal tilskyde 4 Mill. Kr. i 5 Aar for at opnaa et tvivlsomt Gode for en Del Medborgere her i Staten, forekommer det mig som sagt ikke at være heldigt; thi jeg kan ikke anerkende dette som en Samfunds-opgave. Det er en lille Del af vore Med-borgere, man derigennem skal søge at skaffe en bedre Eksistens end hidtil, men for mig ligger der den yderligere Fare deri, at an-dre Medborgere i Staten ville kunne komme med akkurat det samme Krav, saaledes som

det ærede 12te kongevalgte Medlem (N. Hage) i Gaar ytrede. Der vil jo blive stillet Krav til Statskassen fra saa mange andre Med-borgere, naar man gaar hen og giver en Gave til saadan en enkelt Kreds af Med-borgere her i Landet. Jeg kan derfor al-deles ikke slutte mig til Lovforslaget, saa-ledes som det her foreligger. — Jeg kunde have Øhst til at gaa ind paa mange, mange andre Ting i det, men da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg standse her. Saa-ledes som Lovforslaget nu foreligger, haaber jeg, at det vil blive meget stærkt forandret, inden det forlader dette Ting. Jeg har den største Sympati for at skaffe Landarbejderne gode materielle og moralske Billaar, at leve under, men jeg tror, at den Tjeneste, man gør dem ved dette Lovforslag, er at bringe dem fra Dønen i Halmen.

Landbrugsministeren (Sehested):

Det Indtryk, man har faaet af Forhandlin-gerne i disse Dage med Hensyn til det høje Landstings Stilling til den foreliggende Sag, kan jo ganske vist ikke siges at være særlig gunstigt. Jeg tror dog, at Lov-forslagets Benner ikke behøve at se helt mis-trøstigt paa Sagens videre Gang. — Fra en meget indflydelsesrig Side her i Tinget, som ved denne Forhandling har været repræ-senteret af det meget ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (Mourier-Petersen), er der ganske vist blevet ytret Tvivl om Nødvendigheden af ved Statens Hjælp at skaffe Arbejdere Jord, ligesom det ærede Medlem ogsaa udtalte Betænkkelighed med Hensyn til Omsanget af de finansielle Byrder, som Staten skulde paa-tage sig til denne Sags Fremme. Men paa den anden Side har det ærede Medlems Foredrag Præg af en saa alvorlig og grundig Overvejelse, at jeg deri tør se et Tegns paa, at det ærede Medlem er enig med Regeringen i, at en Sag, der som denne har været Gen-stand for Behandling i en af Rigsdagen nedsat Kommission, og af denne Kommission er bleven behandlet paa en Maade, som ikke tillader nogen Tvivl om, at Kommissionen anser den foreliggende Opgaves Løsning som vigtig, — og endelig en Sag, der har vaft en vis Forventning og en vis Opmærksomhed ude i Befolkningen, ikke bør standses eller begraves i Stilhed, men drøftes med alvorlig Vilje til at bringe det mest mulige ud af